

Teaching Guide

Teaching Guide				
Identifying Data				2019/20
Subject (*)	Theatre in Galician and Portuguese		Code	613G02047
Study programme	Grao en Galego e Portugués: Estudos Lingüísticos e Literarios			
Descriptors				
Cycle	Period	Year	Type	Credits
Graduate	2nd four-month period	Fourth	Optional	4.5
Language	GalicianPortuguese			
Teaching method	Face-to-face			
Prerequisites				
Department	Letras			
Coordinador	Vizcaíno Fernandez, Carlos Caetano	E-mail	carlos.vizcaino@udc.es	
Lecturers	Tato Fontaiña, Laura Vizcaíno Fernandez, Carlos Caetano	E-mail	laura.tato@udc.es carlos.vizcaino@udc.es	
Web				
General description	Estudo particularizado de obras, autores e momentos relevantes e significativos da dramaturxia en lingua galega e portuguesa.			

Study programme competences

Code	Study programme competences
A2	Saber analizar e comentar textos e discursos literarios e non literarios utilizando apropiadamente as técnicas de análise textual.
A11	Ter capacidade para avaliar, analizar e sintetizar criticamente información especializada.
A14	Ser capaz para identificar problemas e temas de investigación no ámbito dos estudos lingüísticos e literarios e interrelacionar os distintos aspectos destes estudos.
A17	Ter un coñecemento avanzado da literatura galega.
A18	Ter un coñecemento avanzado da literatura portuguesa.
A19	Coñecer a historia e a cultura das comunidades galegofalantes.
A20	Coñecer a historia e a cultura das comunidades lusófonas.
B1	Utilizar os recursos bibliográficos, as bases de datos e as ferramentas de busca de información.
B5	Relacionar os coñecementos cos doutras áreas e disciplinas.
B6	Ter capacidade de organizar o traballo, planificar e xestionar o tempo e resolver problemas de forma efectiva.
B7	Ter capacidade de análise e síntese, de valorar criticamente o coñecemento e de exercer o pensamento crítico.
B8	Apreciar a diversidade.

Learning outcomes

Learning outcomes	Study programme competences		
O alumnado deberá posuír un coñecemento avanzado dalgún dos monumentos dramáticos das literaturas en linguas galega e portuguesa.	A11 A17 A18 A19 A20	B1 B8	
O alumnado debe coñecer as diversas metodoloxías de análise literaria e espectacular e ser capaz de avaliar criticamente o estilo dun texto dramático ou dun espectáculo teatral.	A2 A11 A14	B1	
O alumnado deberá ser capaz de presentar oralmente os resultados das súas análises dunha maneira rigorosa e efectiva, demostrando a súa capacidade de síntese e de xerarquización da información.		B6 B7	

O alumnado deberá saber pór en relación a información presentada pol@s compañeir@s coas lecturas realizadas e realizar comentarios retroalimentadores que demostren a súa capacidade para identificar os valores dun texto dramático e trazar pontes cos outros textos das diferentes dramaturxias en lingua galega e portuguesa.	A11 A17 A18 A20	B5 B7	
O alumnado deberá ser quen de traballar en grupo na procura de exemplos de dramaturxias e encenacións posdramáticas, ben como de expor os seus resultados de maneira crítica e rigorosa nun obradoiro presencial.	A11 A14	B1 B6 B7	

Contents	
Topic	Sub-topic
1. Teatro: literatura e encenación	1.1 Entre dous polos: do logocentrismo á marxinación do texto 1.2. Reflexións sobre a representación no século XX. As experiencias da Sociedade Teatro Livre de Lisboa e do Conservatorio Nacional de Arte Galega. 1.3. O metateatro en lingua galego-portuguesa 1.4. Teatro sen fixación escrita:1.4.1. Barriga Verde e a comunicación das subalternas1.4.2. O teatro mozambicano contemporáneo
2. Teatro Modernista no Brasil e en Portugal e Teatro de Arte na Galiza	2.1. O proxecto de Teatro da Arte de Castelao e as achegas de Otero Pedrayo. 2.2. A renovación estética do teatro de Oswald de Andrade 2.3. O teatro modernista portugués non atinxe os palcos
3. A actividade teatral fronte ás ditaduras e ao xugo colonial	3.1. A refundación do teatro galego desde 1965 3.2. O teatro portugués e o 25 de abril 3.3. O teatro brasileiro e a resistencia á ditadura 3.5. O teatro de Pepetela e a Angola da post-independencia.
4. Dramaturgas	4.1. Historiografías dramáticas masculinizadas e autoras invisibilizadas 4.2. Teatro feminista na Galiza e nos países lusófonos. A Escola de Mulheres de Lisboa 4.3. Dramaturgas dos séculos XX e XXI
5. Posdrama en lingua galega e portuguesa	5.1. Na Galiza: a escrita teatral de Xesús Pisón e as propostas escénicas de Ana Vallés. 5.2. Prácticas posdramáticas en Portugal: Carlos J. Pessoa e o Teatro da Garagem

Planning				
Methodologies / tests	Competencies	Ordinary class hours	Student?s personal work hours	Total hours
Workbook	A2 A17 A18 A19 A20	4	38	42
Speaking test	A17 A20 B5 B7	6	14	20
Workshop	A2 A14 A17 A18 A19 A20 B1 B6 B7	14	18	32
Events academic / information	A2 A11 B8	0	4	4
Guest lecture / keynote speech	A10 A11 A17 A18 B7 B8	10	2	12
Personalized attention		2.5	0	2.5
(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.				

Methodologies	
Methodologies	Description
Workbook	No Paso 8 desta Guía, está a relación de obras teatrais que o/a alumno/a debe ler ao longo do cuadrimestre. Alén destas, o docente fornecerá artigos e estudos especializados sobre os contidos tratados na materia.

Speaking test	Exposicións orais individuais, na aula, en que cada alumno/a exporá a análise e comentario dun texto dramático. A totalidade do grupo participará no diálogo posterior, demostrando a asimilación das lecturas por medio de comentarios retroalimentadores.
Workshop	Sesións de traballo na sala de aulas en que, coa guía do docente, os estudantes realizarán comentarios de encenacións e dramaturxias de textos representativos das últimas décadas dos teatros galego, portugués e brasileiro. Para alén do traballo na sala de aulas, o alumnado deberá realizar unha serie de visionados e lecturas complementares.
Events academic / information	O alumnado asistirá a un evento específico marcado polo docente nas primeiras sesións, ora unha representación teatral, ora unha palestra sobre teatro en lingua galega ou portuguesa.
Guest lecture / keynote speech	Sesións de traballo en que o profesorado explica a contextualización e os elementos necesarios do temario para que o alumnado poda desenvolver os traballos prácticos.

Personalized attention

Methodologies	Description
Speaking test	Os/as alumnos/as poderán contar con axuda personalizada para a preparación da súa presentación oral, a resolución de dúbidas levantadas polas lecturas e a realización do seminario.

Assessment

Methodologies	Competencies	Description	Qualification
Workbook	A2 A17 A18 A19 A20	O control das lecturas será realizado por medio de discusións dirixidas na aula posteriores ás presentacións orais individuais, ben como a través da presentación de informes de lecturas de artigos especializados achegados polo docente.	30
Speaking test	A17 A20 B5 B7	Esta proba, realizada na aula, servirá para o alumnado expor individualmente a súa análise e comentario dunha das lecturas obrigatorias. A seguir de cada presentación realizarase un diálogo cos/coas compañeiros/as.	30
Workshop	A2 A14 A17 A18 A19 A20 B1 B6 B7	O alumnado deberá realizar a análise grupal de dramaturxias e encenacións contemporáneas acordadas co profesor.	30
Events academic / information	A2 A11 B8	O alumnado deberá asistir ora a un espectáculo teatral programado na contorna, ora a unha palestra especializada sobre teatro en lingua galega e portuguesa. Posteriormente, deberá realizar un informe -oral ou escrito- sobre o mesmo. O docente comunicará nas primeiras sesións presenciais a natureza e lugar de celebración do evento e, se for preciso, presentará alternativas para o alumnado que non puiden asistir ao inicialmente programado.	10

Assessment comments

As persoas con matrícula a tempo parcial e/ou dispensa académica deberán porse en contacto co docente en horario de titorías ou a través do correo electrónico para coñecer a maneira de acompañar o curso através das ferramentas de comunicación asíncrona establecidas ao efecto.

Para superar a materia será requisito indispensable a realización da proba oral e a participación no obradoiro. Quen non realizar ambos os exercicios será considerado/a NON PRESENTADO/O.

Na segunda oportunidade (xullo) e na convocatoria adiantada de decembro haberá que realizar os mesmos traballos e probas que na primeira e o alumnado será avaliado cos mesmos criterios e coas mesmas porcentaxes que na oportunidade anterior. Caso de non ter realizado durante o cuadrimestre algunha das actividades avaliábeis, abrírase un novo prazo para a súa presentación.

As persoas que se matricularen na convocatoria adiantada de decembro deberán contactar co profesor antes de o mes de novembro concluír.

Os traballos académicos presentados polo alumnado da materia poderán ser incorporados á base de datos dunha ferramenta de detección de plaxio ou de presentación do mesmo exercicio en varias materias. De se producir algunha destas circunstancias, o traballo ficará anulado e poderanse activar as medidas recollidas nas Normas de avaliación, revisión e reclamación das cualificacións dos estudos de grao e mestrado universitario da UDC.

Basic	- (2003). Teatro galego. Setepalcos 4. Coimbra: Cena Lusófona - Barata, J. Oliveira (1991). História do Teatro Português. Lisboa: Universidade Aberta - Biscainho-Fernandes, C-C (2007). A Escola Dramática Galega na configuración do sistema teatral. Santiago: Editorial Laiovento - Biscainho-Fernandes, C-C (2008). Un país desde as táboas. 125 anos de teatro galego. Compostela: Xunta de Galicia - Biscainho-Fernandes, C-C (2019). "A dramaturxia galega feminina no século XXI", eHumanista IVITRA, 15, Monográfico III, Santa Bárbara (California) (Estados Unidos), UC Santa Barbara, 2019, pp. 324-341. - Caetano, Cristina Maia (2004). Conhecer o teatro em Moçambique. Pinhel: Pinhel Editora. - Caetano, Ana Cristina Maia (2003). Contributos para o Estudo do Teatro em Moçambique. Dissertação de Mestrado - Campoi García, Comba (2018). Sen medo ao demo: resistencia simbólica na Galiza da Posguerra: o teatro de títeres de Barriga Verde. Allariz: Dr. Alveiros - Figueiredo, César Alessandro (2015). "A ditadura militar no Brasil e o teatro: memória e resistência da classe artística", Revista Eletrônica de Ciência Política 6, n. 2. file:///Users/carlosbiscainho/Downloads/44240-167761-1-PB.pdf - Garcia Mendes, Miriam (1993). O negro e o teatro brasileiro. Sao Paulo-Rio de Janeiro-Brasília: Hucitec-IBAC - Lourenço Mória, C. & Biscainho-Fernandes, C-C (2000). Talía na Crónica de Nós. Dez anos de teatro galego (1990-1999). Ourense: Abano - Magaldi, Sábado (2001). Panorama do teatro brasileiro. São Paulo: Global - Rebello, F. L. (1991). História do Teatro . Lisboa: Imprensa Nacional / Casa da Moeda - Tato Fontaiña, L (1999). Historia do teatro galego. Das orixes a 1936. Vigo: A Nosa Terra - Tato Fontaiña, L (2000). "O teatro desde 1936", en Anxo Tarrío (coord.), Literatura Galega.. A Coruña: Hércules de Edicións - Tato Fontaiña, L. (2009). "Frustracións parapelos: Teatro Modernista Brasileiro e Teatro de Arte Galego", en Olivia Rodríguez González (ed.): Novas achegas ao mundo da cultura galega. Enfoques literarios e - Tato Fontaiña, L. (2009). "A renovación dramática na Galiza e no Brasil: a muller como problema", en Laura Tato Fontaiña & Mª Amparo Tavares Maleval (eds.): Estudos Galego-Brasileiros 3. Língua, Literatura, Ident. Rio de Janeiro - Vasques, Eugénia (1999). "O teatro português e o 25 de abril", . Instituto Camões TEXTOS DRAMÁTICOS SUSCEPTÍBEIS DE SEREN COMENTADOS Xaime Quintanilla, Donosiña. Marcelino Mesquita, Uma anedota. Otero Pedrayo, Teatro de máscaras. Oswald de Andrade, A morta. Almada Negreiros: Deseja-se mulher. Manuel Lourenzo, Defensa de Helena. Gianfranco Guarnieri, Eles não usam black-tie. Roberto Vidal Bolaño, Laudamuco, Señor de Ningures. Chico Buarque, Roda viva. María Xosé Queizán, Antígona. Hilda Hilst, O novo sistema. Pepetela, A corda. Xesús Pisón, Teatro (Serpe, serpe. Natividade coruñesa. Guión para cinéfilos. Tambores en París. Lux Perpetua. Breviario Hamlet. Hamlet 2. Hamlet 3. Primeira comunión. Venus Podre. Vampiros. Caricias. Aniversario de Medea). Maria Estela Guedes, A boba. Pessoa, Carlos J., Festas de garagem
-------	--

Complementary	- Carvalho Calero, R (2000). Escritos sobre teatro. A Coruña: Biblioteca-Arquivo Teatral 'Francisco Pillado Mayor' da Universidade da Coruña - Barbosa, Pedro (2005). Teoría do Teatro Moderno. A hora zero. Porto: Edições Afrontamento - Cruz, I. (2001). Historia do teatro portugués. Lisboa: Verbo - Cruz, I. (2005). O teatro portugués. Estrutura e transversalidade. A Coruña: Biblioteca-Arquivo Teatral 'Francisco Pillado Mayor' - Fernández Castro, X.M. (2011). A obra dramática de Roberto Vidal Bolaño. Santiago de Compostela: Xunta de Galicia Bertamirás: Laiovento - Franco, Camilo (2012). Dez obras na vida de Vidal Bolaño. A Coruña: Biblos - Martínez Teixeira, Alva (2009). O Herói Incómodo. Utopia e Pessimismo no Teatro de Hilda Hilst. A Coruña: Biblioteca-Arquivo Teatral 'Francisco Pillado Mayor' - Pascual, Roberto (2013). Roberto Vidal Bolaño e os ofícios do teatro. Vigo: Xerais - Pena, M. & Enríquez, G. (2013). Un chapéu negro e un nariz de pallaso. Vigo: Galaxia - Pérez, Marta & Vanesa Sotelo (2013). ?Tomar as rendas e crear á inversa: unha perspectiva feminista da creación escénica en Galicia?. En Revista Galega de Teatro nº 73: 7-16.. - Prado, Décio de Almeida (1993). Peças, pessoas, personagens. O teatro brasileiro de Procópio Ferreira a Cacilda Becker. Sao Paulo: Companhia das Letras - Tato Fontaíña, L. (2013). Roberto Vidal Bolaño. Unha vida para o teatro. Noia: Toxosoutos - Tato Fontaíña, L. (2013). Do teatro ao cinema. Obras dramáticas e guións cinematográficos de Ramón Otero Pedrayo. Santiago de Compostela: Sotelo Blanco - Tato Fontaíña, L. (2001). A construción dun teatro nacional en Castelao. Castelao. Co pensamento en Galiza. Actas do Congreso. Pontevedra: AS-PG / Concello de Pontevedra. pp - Vasques, Eugénia (2001). Mulheres que escreveram teatro no século XX em Portugal . Lisboa: Colibri - Vidal Ponte, R. (2014). Fóra de portas. Santiago: Positivas
----------------------	---

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Literatura Galega/613G02012

Portuguese Literature 1/613G02026

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Subjects that continue the syllabus

Other comments

Esta materia ten continuidade en "Literatura e espectáculo", do Mestrado Universitario en Literatura, Cultura e Diversidade.

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.